

C. Egevang

PINNGORTITALERIFFIK ■ GRØNLANDS NATURINSTITUT

Årsberetning 2007

ÅRSBERETNING 2007

Forord	3
Fagligt arbejde	4
Center for Marinøkologi og Klimæffekter.....	4
Afdelingen for fisk og rejer.....	10
Afdelingen for pattedyr og fugle.....	14
Informationssekretariatet.....	19
Pinngortitaleriffiks rammer	20
Formål, arbejdsopgaver og organisation.....	20
Finansiering.....	21 - 23
Fysiske rammer.....	24
Personale	25
Aktiviteter i 2007	28

Pinngortitaleriffik ■ Grønlands Naturinstitut

Årsberetning 2007

Redaktion: Pinngortitaleriffik ■ Grønlands Naturinstitut

Grafisk tilrettelæggelse: Layout Jette Brandt

ISSN: 1397-6109

ISBN: 978-87-91214-34-3

Årsberetningen udkommer kun i elektronisk format.

En Pdf-fil med beretningen kan downloades fra

<http://www.natur.gl/publikationer/årsberetning>

Pinngortitaleriffik ■ Pinngortitaleriffik ■ Postboks 570 ■ 3900 Nuuk

Tlf. +299 36 12 00 ■ Fax +299 36 12 12 ■ E-mail info@natur.gl ■ www.natur.gl

Fernando Ugarte

Hermed foreligger Pinngortitaleriffiks årsberetning for 2007. Beretningen indeholder en kort omtale af udvalgte begivenheder i årets løb, en kort beskrivelse af instituttets faglige og formidlingsmæssige arbejde, generelle oplysninger om fysiske rammer, økonomi og personale samt en liste over aktiviteter i 2007 – møder, feltarbejde, foredrag, udgivelser m.m.

Årsberetningen udkommer kun i elektronisk form som Pdf-fil. Pinngortitaleriffiks faglige formidling foregår primært via videnskabelige artikler og rapporter, mens formidling i øvrigt hovedsagelig foregår via instituttets hjemmeside og gennem medierne.

Pinngortitaleriffiks bestyrelse fastlagde i starten af 2003 en strategiplan vedrørende instituttets faglige arbejde og institutionsmæssige udvikling gældende for perioden 2003-07. Denne og andre oplysninger om instituttets faglige arbejde og organisation kan findes på vores hjemmeside – www.natur.gl

God læsning!

Klaus H. Nygaard
Direktør

Hans Ramlov

Center for Marinøkologi og klimaeffekter

Søren Rysgaard var togtleder for Galathea 3 til Sydpolen i perioden 9. januar til den 8. februar. En stor del af prøver af carbonatsystemet i havoverfladen indsamlet af Galathea 3 ekspeditionen er blevet analyseret i Pinngortitaleriffiks nye laboratorier. Endvidere har togtet betydet en igangsættelse af flere samarbejdsprojekter omkring data fra togtet, samt nye projekter mellem Naturinstituttets forskere og en række fremtrædende forskere fra udlandet omkring problemstillinger i Polarområderne. Helt konkret har det resulteret i et projekt omkring havisprocesser på Nordpolen (nærmere beskrevet nedenfor) og længere tids forskningsophold på Pinngortitaleriffik af deltagende forskere fra ekspeditionen.

Der har været løbende månedlige prøvetag-

ninger i MarinBasis programmet i Godthåbsfjorden året rundt. Pinngortitaleriffik er ansvarlig for MarinBasis programmernes marine del af de langsigtede overvågningsprogrammer Nuuk Basis og Zackenberg Basis. MarinBasis tager prøver af havvand og havets mindste organismer i Godthåbsfjorden og Young Sund, suppleret af undersøgelser af bl.a. sediment, bunddyr, fiskelarver, havfugle og pukkelhvaler. Prøverne analyseres i i Pinngortitaleriffiks laboratorier, og der opnåes lange tidsserier for forskellige parametre i det marine miljø. Tidsserierne gør os i stand til at forstå det marine økosystem - især koblingen mellem fysiske (isforhold, nedbør, strømningmønstre, temperatur mm) og biologiske (primærproduktion, græsning, artssammensætning mm) parametre er af stor interesse.

Denne detaljerede forståelse er en

forudsætning for at kunne forudsige klimarelaterede ændringer i fødegrundlaget for fx. bunddyr, krebsdyr, fisk og større pattedyr.

Professoratet deltog ved den officielle åbning af IPY med foredraget "Havet omkring Grønland – et varmt emne", hvor også en del af Pinngortitaleriffiks aktiviteter i årene 2007-09 blev fremlagt. Ved mødet deltog foruden forskere, embedsmænd, politikere også Kronprins Frederik. I forbindelse med åbningen af IPY udkom bogen "Carbon cycling in Arctic Marine Ecosystems: Case study Young Sund" Meddelelser om Grønland Bioscience volume 58 der opsummer arbejdet i Nordøstgrønland siden 1994.

I maj var der deltagelse ved et møde på Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) omkring de seneste simuleringer af fremtidens klima omkring Grønland, og hvor der var fremlæggelse af resultater der er fremkommet i Centeret ved Pinngortitaleriffik og oversigt over projekter der er i støbeskeen. Resultaterne fra DMI simuleringerne er bl.a. regionale forudsigelser af temperatur-, nedbør- og isforhold. F.eks. forventes en temperaturstigning i Kap Farvel området på 2-3 grader C i løbet af de næste 50 år, 1-2 grader C i Disko Bugt, mens NØ Grønland kan forvente 10-12 graders temperaturstigning. Samtidig trækker havisen sig hundredvis af kilometer tilbage. Altså mærkbare forandringer der vil påvirke mennesker og dyr på Grønland. Simuleringerne bekræfter tidligere simuleringer af høje temperaturer, ændringerne ser dog ud til at være mere markante ud end tidligere beregnet.

Pinngortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

Professoratet var ansvarlig for opstarten af et projekt om Havis og Klima, hvor flere forskere fra DMI, Danmarks Tekniske Universitet, Københavns Universitet, Risø og Scottish Association of Marine Sciences deltog. Formålet er at samle forskere med forskellig videnskabelig baggrund for at arbejde med eksisterende data af kuldioxidtransport mellem atmosfære, havis og oceanet, samt at undersøge mekanismen og betydningen af havis for transport af gasser fra atmosfæren ned i havet. Fokus er i den forbindelse primært centreret om ilt og drivhusgassen kuldioxid. Dannelsen af havis spiller en vigtig rolle for transporten af disse gasser i havet.

I maj måned gennemførtes et togt i Nuuk fra Indlandsisen gennem Godthåbsfjorden og ud over Fyllas Banke. Formålet med togtet var at undersøge de hydrografiske forhold og dels

Pinnqortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

at koble disse målinger til tilstedeværelsen af lodder, hvaler og mængden af bunddyr. Der deltog en håndfuld forskere udefra sammen med forskere fra vort center. En af de interessante ting vi fandt ud af, var at Godthåbsfjorden er en af de mest artsrige bunddyrs lokaliteter i verden. Der blev fundet flere nye arter der aldrig er beskrevet. Arbejdet fortsættes og publiceres.

Resten af Nuuk Basis programmet (Bio-Basis, GeoBasis, KlimaBasis) i Kobbefjorden blev startet i maj. Konceptet bag det nye monitoringsprogram er hentet i det tilsvarende program i Østgrønland, Zackenberg Basis, der med succes har været i gang siden 1995. I løbet af de godt og vel 10 år har forskere og teknikere hver sommer indsamlet data, som forskerne kan bruge til at analysere og beskrive følgerne af de klimatiske variationer i Arktis og til at forstå, hvordan de arktiske økosystemers dynamik påvirker

Pinnqortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

det globale klima. Resultaterne har været så fine, at programmet internationalt er blevet et forbillede for den langsigtede klimaovervågning i Arktis, som i lyset af den globale opvarmning de senere år er blevet skubbet højt op på forskningens dagsorden.

Nuuk Basis består af fire komponenter: Klima-, Geo-, Bio- og Marinbasis, som er programmerne bag den systematiske indsamling af data. Det nye måleprogram adskiller sig fra Zackenberg ved, at det i højere grad skal

Pinngortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

fungere som et uddannelsessted for specielt de kommende generationer af grønlandske naturvidenskabsfolk. Fra Nuuk kan man i båd nå Kobbefjord og måleområdet på omkring ½ time, og det gør det muligt at inddrage den lokale befolkning på en måde, som man ikke kan i Zackenberg.

Det betyder, at de ansatte kommer fra Pinngortitaleriffik (den biologiske og marine del) og fra Grønlands Forundersøgelser, Asiaq (geofysiske og klimatiske del), og at Nuuk Basis derfor meget direkte vil støtte vidensopbygningen i Grønland. Det har også været muligt at inddrage skoleelever, gymnasieelever og interesserede i lokalbefolkningen, og på sigt kan man forestille sig en egentlig naturvejlederservice i forbindelse med programmerne.

I juni og juli deltog lederen af Centeret med det nye tyske havforskningsskib "Maria S. Merian" op langs vestkysten (Nuuk – Uum-

manaq). Projektet var et IPY (international Polar år) samarbejde mellem forskere fra 8 nationer hvoraf Pinngortitaleriffiks nye center indgik. Forskerne arbejdede i døgndrift med at indsamle dybe kerner fra havbunden, der kan fortælle os noget om fortidens klima, og give bedre forståelse af de igangværende klimaændringer. Data af disse kan også bruges til at underbygge computer modeller, der skal forudsige fremtidens klimaudvikling. Projektet omfattede et undervisningsforløb for de ældste klasser i Uummannaq og hele besætningen var i land for at besøge skolen. Hele byen var også inviteret ombord dagen efter.

I juli kom Pinngortitaleriffiks nye "Aage V Jensen II" forskningsfartøj, båden skal primært anvendes til at sejle forskere ind til Kobbefjord. Centeret får nu mulighed for at fragte folk ind til undersøgelsesområderne på kort tid om sommeren og mulighed for at sejle til iskanten i bunden

Bula Larsen

Bula Larsen

af fjorden om vinteren og fortsætte med den medbragte snescooter ind på land. Bådene har været konstant i brug siden ankomsten og har været en forudsætning for det omfattende forskningsarbejde i 2007.

I juli blev et togt til Nordpolen forberedt med den svenske isbryder "Oden" til Lomonosov Ryggen i det Arktiske Ocean. Formålet med arbejdet er at tilvejebringe nødvendig viden om kontinentalsokkelforholdene nord for Grønland i forbindelse med §76 projektet om en udvidelse af territorial zonen. Pinngortitaleriffik lavede følgeforskning på dette togt der støtter op om klimaforskningen vedrørende havisens rolle i klimasystemet. Ved ansættelsen af en oceanograf ved centret, er der nu også indgået et udvidet samarbejde omkring oceanografien og klimaundersøgelser med DMI. I august var Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg på besøg sammen med Miljøministeren Connie Hedegård, for at besøge Nuuk Basis programmet og Pinngortitaleriffik. Derudover var Nordisk Minister-

råd på kort visit. Alle var meget begejstrede for stedet og for vore aktiviteter.

I september var der besøg af en række forskere i et forskningsprogram der skal tilvejebringe ekstra viden omkring klimaforandringer i de kystnære områder af Grønland. Forskerne kunne benytte data fra Nuuk Basis programmerne og der blev foretaget intensive målinger af CO₂ udvekslingen mellem atmosfæren og havoverfladen. Samtidig var der besøg af to forskere fra Galathea 3 ekspeditionen der analyserede opløst uorganisk kulstof og total alkalinitet på et af vore apparater. Overfladevand fra hele Jordkloden rundt blev bl.a. analyseret.

1. oktober præsenterede professor Søren Rysgaard et indlæg om klimaforandringer i Grønland ved kickoff-møde i Nuuk forsamlingshus for de grønlandske direktorater og for landstinget. Mødet var tænkt som et startsignal for udarbejdelsen af en fremtidig miljø- og klimastrategi i Grønland. Samme måned var der besøg af en række dygtige forskere omkring

Bula Larsen

Bula Larsen

”Havis & Klima” projektet som Pinngortitaleriffik er ansvarlig for. Projektet er kort beskrevet i maj-afsnittet. Centerets oceanograf deltog i et møde i Stockholm omkring ferskvand i de nordiske have. Projektet omhandler ændringer i ferskvandstilførsel i de nordiske have, hvor Pinngortitaleriffik står for målinger fra de grønlandske farvande. Dette er interessant da ferskvand påvirker havstrømmene omkring Grønland – og i den øvrige verden også.

I november var der planlægning af ECO-GREEN programmet, Centeret har fået finansieret fra KVUG. Der er i alt 4 mio. kr. der skal bruges til en undersøgelse af en økosystembaseret forvaltning af havene omkring Grønland. Desværre var der ikke midler til den samfundsmæssige del af projektet ligesom målingerne må begrænses til det sydvestlige Grønland. Kendskabet til spillet imellem klima, havets resurser, menneskelig påvirkning og de institutionelle rammer er stærkt begrænset, og vidensgrundlaget for en økosystem-baseret forvaltning af Grøn-

lands havmiljø er derfor utilstrækkeligt. ECO-GREEN vil øge vores forståelse af mulige klimatiske ændringers effekt på det marine økosystems struktur, funktion og produktivitet og dets samspil med samfundet og den menneskelige påvirkning og belyse de institutionelle rammer i forhold til en integreret forvaltning af det grønlandske økosystem.

I december var Pinngortitaleriffik til møde i Danmark med Råstofdirektoratet og en række olieselskaber omkring en eventuel olieeftersøgning i Grønland. Det er meget vigtigt at miljøundersøgelser er tænkt grundigt ind i en eventuel olieeftersøgning og udnyttelse i grønlandske farvande. Råstofdirektoratet ønsker om at åbne de såkaldte Kanumasområder for udbud af olieeftersøgnings og udvindingstilladelser omfatter to store områder: Ud for Nordvestgrønland nord for 72° N og ud for Nordøstgrønland. Det er international praksis at strategiske regionale miljøvurderinger udarbejdes før et større område åbnes for udbud, og et undersø-

Pinngortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

gelsesprogram forud for en strategisk miljøvurdering skal skabe videngrundlaget for at vurdere de mulige konsekvenser af olieaktiviteterne. Undersøgelserprogrammet for en strategisk miljøvurdering er udarbejdet i et samarbejde mellem DMU, Pinngortitaleriffik og RD. En lang række undersøgelser, i samarbejde med DMU, DMI og andre forskningsinstitutioner, vil blive foretaget i de kommende år.

Afdelingen for fisk og rejer

Afdelingen har ansvaret for at udarbejde den biologiske rådgivning vedrørende udnyttelse og beskyttelse af de arter, der har størst fiskerimæssig betydning for samfundet. I 2007 har arbejdet været koncentreret om forskning, overvågning og rådgivning vedrørende rejer, hellefisk, torsk, krabber og rødfisk. Derudover har afdelingen i mindre grad beskæftiget sig med arter som stedbider, kammusling og laks. Forskerne anvender både oplysninger fra fiskeriet og fra instituttets biologiske videnskabelige undersøgelser som grundlag for rådgivningen. Resultaterne af undersøgelserne bliver fremlagt i internationale videnskabelige organer, hvor forskere fra medlemslandene sammenholder og vurderer de videnskabelige oplysninger om udviklingen i de forskellige bestande. Herefter

udarbejder forskerne den biologiske rådgivning, som Pinngortitaleriffik afleverer til Grønlands Landsstyre.

I 2007 igangsatte Pinngortitaleriffik i samarbejde med Direktoratet for Fiskeri et antal projekter, finansieret af en særskilt konto (50.01.03) under Hjemmestyret (EU-fiskerimidler). Projekterne havde blandt andet til formål at få bedre viden om torsk og hellefisk. Med Pinngortitaleriffiks trawler Paamiut blev der gennemført biologiske undersøgelser (survey) i Østgrønland. Projektets hovedformål var at beskrive bestands sammensætningen i de udenskærs torskeforekomster. Bestanden af torsk udenskærs består dels af en 2003 og en 2005 årgang. Surveyet dokumenterede desuden områder med store gydemonde torsk, der formentligt tilhører en egentlige Grønlandske udenskærs bestand. For at forbedre datagrundlaget til rådgivningen indsamlede Pinngortitaleriffik en stor mængde biologiske data fra det kommercielle torskefiskeri både udenskærs i Østgrønland og fra de indenskærs områder på Vestkysten. Indsamlingerne dokumenterede blandt andet at torskebestanden gyder i Østgrønlandsk farvand.

Både under togtet med Paamiut i Østgrønland og under togt i Baffinbugten blev der mærket et stort antal af henholdsvis torsk og hellefisk. 2863 torsk blev mærket med det traditionelle t-bar mærket i Østgrønland. Der er allerede genfanget nogen mærker i det indenskærs fiskeri i sydgrønland. I Baffinbugten er der mærket i alt 8256 hellefisk med det traditionelle

t-bar mærke, heraf blev 3092 fisk yderligere mærket med et mærke i ørestenen for ved senere genfangst at kunne følge tilvæksten. I de kommende år håber Pinngortitaleriffik at fiskerne fortsat vil aflevere alle de fiske mærker der dukker op i deres fiskeri.

CEDER-projektets formål er at belyse mængden og sammensætningen af bifangst i rejefiskeriet. I 2007 indsamlede Pinngortitaleriffik og observatører fra GFLK data til at beskrive det reelle bifangstniveau og arts sammensætningen fra forskellige rejetrawlere. Viden om bifangsten i rejefiskeriet er af stor betydning for forståelsen af rekrutteringen af forskellige fiskearter i de grønlandske farvande, bl.a. for torsk. Resultaterne viser blandt andet at bifangsten både i mængder og antal generelt er beskeden og at de arter der findes mest som bifangst er rødfisk og lodde.

I 2007 blev der desuden gennemført to projekter, der vedrører hellefisk. Dels blev der arbejdet videre med at udvikle en ny matematisk model for bestanden af hellefisk i Østgrønlands, Islands og Færøernes farvand og dels blev et projekt vedrørende hellefisk's genetik færdiggjort da Rasmus Nygaard blev kandidat i december 2007.

Claus Stenberg forsvarede sin PhD-grad i oktober 2007 på Universitetet i Bergen. PhD-graden blev påbegyndt da Claus Stenberg var ansat i afdelingen og med data fra den Vestgrønlandske hellefiskebestand. Afhandlingen omhandler hellefiskens rekrutteringsprocesser

Pinngortitaleriffik / Grønlands Naturinstitut

i Vestgrønland og resultaterne peger blandt andet på, at omfanget af opvækst områder kan være en flaskehals i hellefiskens rekruttering. Afhandlingen peger desuden på, at de enkelte bestands komponenter af hellefisk ikke bør forvaltes separat.

Afdelingen for fisk og rejer udfører en række rutineopgaver som led i det faglige arbejde. Det drejer sig bl.a. om analyse af oplysninger fra logbøger, bestemmelse af alder på fisk gennem aflæsning af øresten, indsamling og analyse af måleprøver fra fiskeriet, undersøgelse af modningsstadier på æg fra krabber, analyser af fiskeristatistik samt planlægning og gennemførelse af årligt tilbagevendende bestandsundersøgelser af rejer, krabber, hellefisk, torsk og laks. Derudover planlægger og udfører afdelingen løbende nye forskningsprojekter, udarbejder rapporter, mødedokumenter, videnskabelige artikler og rådgivning samt del-

tager i internationale møder i videnskabelige sammenhænge.

Endelig indsamler Pinngortitaleriffik hydrografiske data, som bl.a. videresendes til internationale databaser til brug for den internationale klimaforskning. Afdelingen lægger vægt på at øge kontakten til hele fiskeriområdet for at forbedre samarbejde og udveksling af viden mellem fiskere, biologer, fiskerikontrollører, jagt- og fiskeribetjente og interesseorganisationer. Medarbejderne mødes derfor lokalt med interesserede, når der er mulighed for det, for at få oplysninger om de lokale fiskeres erfaringer med ressourcerne og præsentere og diskutere undersøgelsesmetoder, resultater, rådgivning og biologiske spørgsmål. Derudover deltager medarbejderne i seminarer om fiskerispørgsmål og underviser i aktuelle sammenhænge. Medarbejderne deltager i det internationale videnskabelige arbejde om forskning og

rådgivning for de arter, afdelingen beskæftiger sig med.

Afdelingen er repræsenteret i følgende internationale organer:

- Northwest Atlantic Fisheries Organization, NAFO
- International Council for the Exploration of the Sea, ICES
- North East Atlantic Fisheries Commission, NEAFC

Afdelingen for pattedyr og fugle

Afdelingen udarbejder Pinngortitaleriffiks videnskabelige rådgivning vedrørende bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af havpattedyr, landpattedyr, fugle og vegetation. Afdelingen beskæftiger sig primært med arter der har samfundsmæssig betydning, men de økonomiske rammer sætter afdelingen ude af stand til at fastholde løbende undersøgelsesprogrammer på alle udnyttede arter. En betydelig del af afdelingens arbejde, især undersøgelserne af økologiske processer, finansieres med eksterne midler.

Angående hvaler, var 2007 præget af behov for at præsentere solid dokumentation af hvalforekomsterne for den Internationale Hvalfangstkommissions (IWC) Videnskabelige Komite. Vore undersøgelser dannede grundlag for rådgivning angående bæredygtig fangst af store hvaler. Pinngortitaleriffik præsenterede 18 videnskabelige dokumenter og fire forskere deltog aktivt i møder i København og Alaska. Grundet stor politisk bevågenhed på hvalfangst, møder grønlandsk forskning skarp kritik hvilket kræver vandtæt dokumentation. Kvoter for perioden 2008-2012 blev fastsat af IWC kort efter den Videnskabelige Komites årsmøde. Rådgivning fra den Videnskabelige Komite blev brugt i en hård forhandling som resulterede i en forøgelse af den frivilligt reducerede kvote på 10 finhvaler til en fast kvote på 19 finhvaler årligt samt en forøgelse af den årlige sildepiskerkvoter for Vestgrønland fra 175 til 200 hvaler og for første gang i IWCs historie, en kvote for grønlands hval i Vestgrønland (2 dyr per år).

Carsten Egevang

Den Nordatlantiske Havpattedyrskommission (NAMMCO) koordinerede en multinational hvaltælling som strakte sig over størstedelen af Nordatlanten fra Norge til Canada. Pinngortitaleriffik deltog med en flyvetælling fra Uummanaq til Nunap Isua/Kap Farvel, og en skibsbase-ret tælling i Vestgrønland, syd for Disko Bugten. Tællingerne var rettede mod sildepisker, finhval og pukkelhval. I tillæg blev marsvin, delfiner og grindehval observeret ofte nok til at det er mulig at beregne antallet i området. Yderligere flyvetællinger for narhvaler resulterede i de første pålidelige estimater for Melville Bugten samt et nyt datapunkt for Inglefield Bredning.

Narhvalfangere samlede prøver af 75 dyr fra både Øst- og Vestgrønland. Prøverne analyseres for genetisk diversitet, aldersbestemmelse og reproduktion. Fra kajak satte lokale fangere satellitsendere på ryggen af seks narhvaler i Inglefield Bredning med modificerede håndharpuner. For første gang i Uummanaq, har for-

skere og fangere sat en satellitsender med oceanografiske sensorer (dybde og temperatur) på ryggen af en narhval fanget med garn. Narhvalen blev fanget i nærhed af Pinngortitaleriffiks nye feltstation i Niaqornat. Yderligere fire sendere blev sat på narhvaler fanget med garn i Melville Bugten. Oceanografiske data fra seks narhvaler udstyrede med sensorer i 2006 blev kalibreret med direkte målinger i Baffin Bugten i foråret 2007. Hovedhensigten med satellitsporing af narhvaler er at kortlægge bestandesstrukturen for at fastlægge biologisk meningsfulde forvaltningsenheder. Oceanografiske data indsamlet af narhvaler, til klimamonitering, er et sideprojekt som finansieres af NASA.

Fra marts til maj samlede fangere fra Qeqertarsuaq 157 vævsprøver (biopsier) fra levende grønlandshvaler. Biopsierne bruges til undersøgelser af kønsratio og bestandsstruktur. Lyd fra grønlandshvaler og narhvaler i Baffin Bugten blev optaget ved hjælp sonobøjer (dri-

vende engangsundervandsmikrofoner med radio-link til modtageren). Grønlandshvalernes sang kan hjælpe til at identificere bestandens afgræsning og er dermed relevant for forvaltning.

Det Nordamerikanske Applied Physics Laboratory ankrede fire bøger med oceanografiske målere og undervandsmikrofoner i Davis Strædet, mellem Sisimiut og Baffin Island i oktober 2006. Tre bøger blev genfundet i oktober 2007 og data blev downloadet. En bølge blev genudsat ud for Sisimiut. Sæsonmæssige variationer i de akustiske data analyseres ved Pinngortitaleriffik. Optagelserne inkluderer lyd fra bl.a. blåhval, finhval, sejhval, pukkelhval, grønlandshval, kaskelot, narhval og remmesæl. Undersøgelserne er relevante i forbindelse med evaluering af mulige effekter af råstofudvikling og monitorering af klimaeffekter.

Instrumenter midlertidigt fæstet med sugekopper til tre pukkelhvaler i Nuuk Fjord blev brugt til at samle detaljerede oplysninger om

Juliane Kriegel

fourageringsadfærd. Undersøgelsen bruges bl.a. til at beregne hvalernes energibudget for bedre at forstå pukkelhvalens rolle i økosystemet. Studiet kombineres med landbaserede observationer af pukkelhvalens forekomst mellem Nuuk og Nordlandet ved hjælp af en teodolit, samt indsamling af billeder som viser farvemønstrene på pukkelhvalhalerne haleundersider. Billeder af 20 forskellige pukkelhvaler blev indsamlet i 2007. Studier af pukkelhvaler i Nuuk Fjord indgår i Pinngortitaleriffiks Marine Basic Program.

Ved hjælp af lokale fangere og forskere fra Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), blev der i april skudt 8 satellitsendere i ryggen af hvalrosser ved Sisimiut. Formålet var at undersøge hvalrossernes brug af fourageringsområder og forårsvandring. Vævsprøver fra hvalrosser fra Baffin Island, Hudsonsstrædet og Vestgrønland blev sammenlignet ved hjælp af genetiske metoder hos DMU. Både sporing og genetik

tyder på at de hvalrosser som er udsat for fangst i Vestgrønland, vandrer til Baffin Island om sommeren. I et samarbejde mellem DMU, det canadiske Department of Fisheries and Oceans (DFO) og fangere fra Sisimiut, Pangnirtung og Qikiqtarjuaq, blev yderligere 8 hvalrosser, ved Baffin Island i august udstyret med sendere og flere biopsier blev taget for genetiske analyser. Fra august til og med oktober blev hvalros talt fra fly langs dele af Baffin Island. Tællingen var del af et samarbejdsprojekt mellem DFO, fangere fra Nunavut og Pinngortitaleriffik.

Grønlandssælernes normale ynglefelter ligger ved Grønlandshavet i øst og ved New Foundland i vest. Et usædvanligt stort antal grønlandssæler ynglede i Vestgrønland i foråret 2007. Hændelsen blev undersøgt og dokumenteret ved hjælp af fangstdata, indsamling af prøver og interviews af fangere.

I Sydøstgrønland blev satellitsendere

Aqqalu Rosing-Asvid

med dybde- og temperatursensorer fæstet til syv klapmydser. Formålet var at undersøge klapmydsernes vandring og dykkeadfærd samt at bruge dyrene til at indsamle oceanografiske data. Klapmydser mærket i Sydøstgrønland egner sig til oceanografiske undersøgelser fordi de dykker indtil flere hundrede meters dybde og vandrer gennem Grønlandshavet, Danmarks Strædet, Davis Strædet og Baffin Bugten, til ynglefelterne ved Labrador og New Foundland. Projektet er et flerårigt samarbejde med Canadas DFO.

Som led i undersøgelser i forbindelse med mulig råstofudvinding, blev satellitsendere sat på 12 isbjørne på drivisen i Grønlandshavet for at undersøge isbjørnenes vandringer. Andre isbjørneundersøgelser udført i 2007 inkluderer samarbejde med DMU om forureningsbelastning af isbjørne, samt omfattende analyser af tidligere indsamlede data.

For syvende år i træk har lokale fangere samlet data på 32 ederfuglekolonier i Ilulissat, Uummannaq og Upernavik. Projektet blev evalueret i 2007, med data indsamlet af forskere og fangere i fællesskab i disse 32 kolonier samt i yderligere 25 kolonier. Undersøgelsen viser en markant fremgang antallet af ynglende ederfugle, muligvis som resultat af fangstreguleringen indført i 2001.

Kolonier med polarlomvie og rider i Qaanaaq blev optalt vha. fototællinger. Fotografiske data fra tidligere år blev analyseret, og der blev udarbejdet en teknisk rapport. Nye data om rider i Nuuk Fjord blev indsamlet, og en undersøgelse om status af rider i hele Vestgrønland blev igangsat

I Nordøstgrønland blev 50 havterner og 30 sabinemåger udstyrede med instrumenter som, når fuglene genfanges i 2008, vil give ny og detaljeret information om fuglenes vandrings-

ruter. Det er forventet at havterne flyver hele vejen til Antarktis og tilbage.

Afdelingen samlede 270 prøver fra svælg, kloak og afføring af 9 forskellige fuglearter. Prøverne blev sendt til de danske Fødevarestyrelsen til monitorering af fugleinfluenza.

I 2007 udarbejdede Pinngortitaleriffik vurderinger af de tre største bestande af rensdyr i Vestgrønland, med basis i analyser af fangstryk fra 2000 til 2006. Analyserne indgik direkte i rådgivning til hjemmestyret. Der blev også udgivet en teknisk rapport om status af rensdyrbestandene i Ameralik og Qeqertarsuasiat.

En forsker blev ansat i 2007 hvis primære arbejdsområder vil være monitorering af vegetation og samspil mellem vegetation og rensdyr i forbindelse med Nuuk Basis. Nuuk Basis er et projekt koordineret af DMU, som består af et monitoringsprogram koordineret med Zackenberg Basis i Nordøstgrønland. Monitoringsprogrammerne i Zackenberg Basis og Nuuk Basis er enestående fordi de tilsammen udgør de eneste parallelmonitoreringer af hele økosystemer i høj- og lavarktiske områder.

Afdelingen ydede desuden rådgivning og støtte til Hjemmestyret indenfor områder, som ikke angår specifikke arter, men har at gøre med miljøforvaltning generelt. Et eksempel på dette er en strategisk miljøvurdering (SMV) for olieeftersforskning og -udvinding i området vest for Disko Bugten udarbejdet af DMU i samarbejde med Pinngortitaleriffik. Afdelingen for Patterdyr og Fugle arbejdede også tæt sammen med

DMU om udgivelsen af en rapport som præsenterer datagrundlag for natur og ressourceudnyttelse i forbindelse med udarbejdelse af en SMV for placering af en aluminiumsmelter og tilhørende udnyttelse af vandkraft i det centrale Vestgrønland.

I sin rolle som videnskabelig rådgiver i forbindelse med CITES aftalen (Konvention for Internationalhandel med Truede Arter), udarbejdede Pinngortitaleriffik bæredygtighedserklæringer (Non-detriment Findings rapporter) for isbjørn, hvidhval og hvalros. Konklusionerne var at den internationale handel med hvidhvalprodukter ikke er til skade for den vestgrønlandske hvidhvalbestand. Det kunne dog ikke konkluderes, at eksport af isbjørn og hvalrosprodukter ikke kan have skadelig effekt på bestandene.

Afdelingens medarbejdere deltager internationalt i videnskabeligt samarbejde omkring forskning og rådgivning for de arter, som afdelingen beskæftiger sig med. I 2007 deltog afdelingen i videnskabeligt samarbejde og udarbejdelse af rådgivning for NAMMCO, IWC, Circumpolar Seabird Working Group (CSWG), Circumpolar Arctic Rangifer Monitoring and Assessment Network (CARMA) og Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF).

Afdelingens eksterne samarbejdspartnere i 2007 inkluderede: Direktorat for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Department of Fisheries and Oceans (DFO, Canada), Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), National Marine Mammal Laboratory (USA), Applied Physics Laboratory

Kristin Laidre

(USA), Naturhistorisk Museum (Danmark), Naturhistorisk Museum (Norge), St. Andrews University (Scotland), Århus Universitet, Københavns Universitet, Wood's Hole Oceanographic Institution (USA), North Atlantic Marine Mammal Commission (NAMMCO), Grønlands Kommando (Danmark), Norsk Polar Centre (Norge), University of Giessen (Tyskland), National Audubon Society (Alaska), British Antarctic Survey.

Informationssekretariatet

Sekretariatet varetager Pinngortitaleriffiks interne og eksterne formidlingsopgaver. Opgaverne bliver udført i tæt samarbejde med medarbejderne i de to faglige afdelinger. Sekretariatet har bl.a. den løbende kontakt til pressen, vedligeholder instituttets hjemmeside, tilrettelægger og redigerer instituttets blad PITU, arrangerer offentlige møder, udarbejder og redigerer diverse trykte udgivelser og viser gæster rundt i huset. Informationsmedarbejderen vejleder desuden instituttets medarbejdere i formidlingsspørgsmål, ligesom sekretariatet udfører mindre direktionsopgaver.

Yderligere deltager informationsmedarbejderen i en række interviews i diverse medier, især i forbindelse med debatter og biologiske rådgivninger, ligesom sekretariatet er aktiv medspiller ved store arrangementer som for eksempel KulturNatten.

Formål

Pinngortitaleriffik er Grønlands Hjemmestyres center for naturforskning, og er oprettet ved landstingslov nr. 6 af 8. juni 1994. Institutet skal indsamle og opbygge det videnskabelige grundlag for en bæredygtig udnyttelse af de levende ressourcer (planter og dyr) i og omkring Grønland, samt sikring af miljøet og den biologiske mangfoldighed. Denne viden skal primært anvendes som grundlag for den rådgivning, instituttet udarbejder til Grønlands Hjemmestyre.

Pinngortitaleriffik rådgiver Hjemmestyret, kommuner og andre i forbindelse med forvaltning og udnyttelse af planter og dyr. Rådgivningen sker dels direkte til Landsstyret dels gennem en række internationale organer, hvor Grønland er repræsenteret. Institutet repræsenterer desuden Grønland i forbindelse med en række internationale forpligtelser, som Grønland har inden for instituttets forskningsområder.

Pinngortitaleriffik er forpligtet til at offentliggøre resultaterne af sin forskning. Derudover skal instituttet oplyse offentligheden om miljø, natur og forskning inden for instituttets arbejdsområde.

Arbejdsopgaver

Pinngortitaleriffiks videnskabelige arbejde er hovedsageligt rettet mod

- ressourcervurderinger (bestandsopmålinger)
- bestandsopdelinger og -afgrænsninger
- enkelte arters reproduktions- og populationsbiologi

- fødebiologi og sammenspil mellem arter
- redskabsvurderinger og -udvikling
- konsekvenser af klimaændringer

Forskningen foregår direkte ved biologiske undersøgelser (opmålinger af bestande, indsamling af prøver etc.) og indirekte gennem analyser af data fra fangst og indhandling.

Organisation

Pinngortitaleriffiks bestyrelse har det overordnede ansvar for instituttet og skal sikre, at det udfører dets lovbundne opgaver bedst muligt inden for de økonomiske rammer, som årligt bliver givet via Finansloven. Bestyrelsen fastlægger strategien for det faglige arbejde og godkender de årlige arbejdsprogrammer og budgetter.

I 2007 havde bestyrelsen følgende sammensætning:

- Lene Kielsen Holm, formand
- Alfred Jakobsen (Direktoratet for Miljø og Natur), næstformand
- Lise Lennert Olsen (Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)
- Amalie Jessen (Direktoratet for Fangst og Fiskeri)
- Makkak H. Nielsen (SPS)
- Peter Olsen (KNAPK)
- Jens K. Lyberth (GA)
- Søren Rysgaard (Pinngortitaleriffik)
- Kaj Sünksen (Pinngortitaleriffik)

Pinngortitaleriffiks direktør varetager den daglige ledelse af instituttet og repræsenterer instituttet udadtil. Direktøren skal sikre, at instituttet udfører arbejdsopgaverne bedst muligt ud fra de rammer, bestyrelsen har udstukket. Der er tilknyttet et rådgivende udvalg til bestyrelsen. Udvalget skal blandt andet rådgive bestyrelsen i forbindelse med udarbejdelse og godkendelse af instituttets arbejdsprogrammer og langsigtede strategier.

Pinngortitaleriffik er organiseret med en forskningsafdeling for fisk og rejer, en forskningsafdeling for pattedyr og fugle, en administrationsafdeling samt et informationssekretariat. Hver afdeling ledes af en afdelingschef, der refererer direkte til direktøren. Informationssekretariatet er en stabsfunktion med direkte reference til direktøren. I tillæg til de faglige afdelinger er der for eksterne midler oprettet "Center for Marinøkologi og Klimaeffekter" ledet af en professor med reference til direktøren.

Finansiering

Pinngortitaleriffiks lovbundne aktiviteter er finansieret via basisbevilling fra Grønlands Hjemmestyre. I 2007 udgjorde bevillingen 41,5 mio. kr.. I tillæg hertil drives indtægtsdækket virksomhed i forbindelse med drift af gæstehus og skibe samt salg af tjenesteydelser. Institutet havde i 2007 et merforbrug over Finansloven på 0,7 mio.kr. (1,8%). Udover basisbevillingen indhenter Pinngortitaleriffik årligt eksterne bevillinger til en række undersøgelser og forskningsprojekter, hvoraf nogle strækker sig over flere år.

I 2007 udgjorde det samlede forbrug af eksterne bevillinger 19.9 mio. kr. .

Finanslovsbevilling	41,5
Eksterne bevillinger	19,9
I alt	61,4

Eksternt finansierede projekter

I 2007 anvendte instituttet eksterne midler til følgende projekter:

Finansiering og projekt	Forbrug i 2007		
Miljøstyrelsen		Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	
MarinBasis Nuuk	1.685.000	Ph.d.-projekt vedr. hellefisk	16.000
Logistik Nuuk Basis	552.000	Evaluering af fiskedata	18.000
MarinBasis Zackenberg	1.507.000	Socioøkonomisk analyse	20.000
Narhvalundersøgelser	384.000	Mærkning af torsk	20.000
Hvalrosundersøgelser Baffinbugt	282.000	Hvaltælling	20.000
Hvid- og narhvaltælling	1.410.000	Hvalmærkning	19.000
		Formidling vedr. Nuuk-Basis	13.000
Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland		Direktoratet for Miljø og Natur	
Ph.d.-projekt vedrørende havterner	680.000	Bifangst af ederfugle	255.000
Ph.d.-projekt vedrørende krabber	175.000		
Ph.d.-projekt vedrørende zooplankton	476.000	National Oceanic Atmospheric Adm. (NOAA)	
Ph.d.-projekt vedrørende bundfauna	620.000	Narhvalundersøgelser	524.000
Ph.d.-projekt vedr. narhvaler	236.000		
Hvidhvalstudier	432.000	Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd	
Havis og Klima	200.000	Havis dynamik	200.000
Havis	378.000	Carbon og is	500.000
Direktoratet for Fiskeri og Fangst		Aage V. Jensens Fonde	
Trawlsurvey i Sydøstgrønland (EU)	2,336.000	Professorat	769.000
Model for hellefisk i Østgrønland (EU)	101.000	Nuuk-Basis faciliteter og udstyr	1.817.000
Hvad spiser torsken (EU)	237.000		
Mærkning af hellefisk i Baffinbugten (EU)	979.000	Europæiske Union	
Indsamling af prøver fra torskefiskeri	198.000	CEDER	369.000
Indsamling af narhvalprøver	200.000		

Fernando Ugarte

Nordisk Ministerråd

Hellefiskemærkning 67.000

Department of Fisheries and Oceans (Canada)

Klapmydssporing 11.000

Danmarks Miljøundersøgelser

Isbjørnesporing (KANUMAS) 1.080.000

Grønlandshvaler og olie 350.000

BioBasis Nuuk (Miljøstyrelsen) 240.000

Alcoa-rapport (Direk. for Miljø og Natur) 508.000

Danmarks Meteorologiske Institut

FRESHNOR-projekt 33.000

Total 19.917.000

Pinngortitaleriffik afholder udgifter til drift og vedligehold af instituttets bygninger og skibe over basisbevillingen fra Grønlands Hjemmestyre.

Bygninger

Pinngortitaleriffik har adresse i Nuuk. Her er i hhv. 1998 og 2000 opført to bygninger indrettet til instituttets brug. Bygningerne er skænket til Grønlands Hjemmestyre af Aage V. Jensens Fonde. Hovedbygningen rummer kontorer, laboratorier, lagerrum, værksted, bibliotek, kantine og mødelokaler. Annekset rummer gæsteværelser, gæstelejligheder, garage samt et multirum til undervisning, workshops o.lign.

Det er muligt for gæsteforskere og ansatte ved beslægtede institutioner at leje værelser og evt. kontor for en kortere eller længere periode.

Skibe

Pinngortitaleriffik har to større undersøgelses-skibe "Paamiut" og "Adolf Jensen" og flere mindre både og joller, bl. a. det nye forskningsfartøj Aage V. Jensen II, som grundlag for at udføre sit marine arbejde. "Paamiut" chartres jævnligt ud til forskningsformål i Canada vedr. fælles fiskeriressourcer, mens "Adolf Jensen" årligt chartres til Danmarks Miljøundersøgelser gennem en fast samarbejdsaftale.

Adolf Jensen (bygget i 1967, 167 BRT) bliver hovedsageligt benyttet til indenskærs undersøgelser af hellefisk, krabber og torsk samt til indsamling af prøver i forbindelse med miljøundersøgelser. Skibet blev bygget som undersøgelsesskib og er indrettet med våd- og tørlabora-

Fernando Ugarte

torium samt teknisk udstyr til indsamling af diverse prøver. Skibet anvendes med stationære fiskeredskaber som langline, tejner og garn.

Paamiut (bygget i 1971, 721 BRT) bliver hovedsageligt benyttet til udenskærs undersøgelser af rejer, hellefisk, krabber og dybvandsfisk. Skibet er en hæktrawler indrettet med våd- og tørlaboratorium samt computere, hydrografisk udstyr og andet teknisk udstyr relevant for prøvetagning og behandling.

PERSONALE

25

ÅRSBERETNING 2007

Fastansatte og projektansatte medarbejdere

Navn	Stilling	Ansæt	Fratrædt
Regine Ananiassen	køkkenassistent	24.8.2007	
Kristine Engel Arendt	forsker	1.8.2005	
Bo Bergström	seniorforsker	1.6.2004	30.11.2007
Martin Blicher	forsker	1.1.2007	
Erik W. Born	seniorforsker	1.12.1983	
AnnDorte Burmeister	forsker	1.5.1996	
Bernhard Christensen	administrativ chef	1.10.2007	
Finn Christensen	biologassistent	1.11.2006	
Tanja Christiansen	kontorfuldmægtig	9.2.2004	31.12.2007
Laura Christine Cuyler	forsker	1.10.1996	
Carsten Egevang	forsker	1.5.2002	
Morten Søby Frederiksen	forsker	1.9.2005	31.8.2007
Eva Garde	projektmedarbejder	18.1.2007	18.3.2007
Amalie Geisler	assistent	1.2.2007	1.6.2007
Arne Kristian Geisler	biologassistent	1.12.2003	
Ruth Due Hansen	overassistent	1.4.2005	
Tone Hatting	kontorfuldmægtig	1.12.2007	
Anna Haxen	laboratorietekniker	1.5.2006	
Lars Heilmann	lagerforvalter	1.8.1995	
Holger Hovgård	seniorforsker	1.9.2006	
Susanne Sass Hvass	biologassistent	1.11.2007	
Sofie Ruth Jeremiassen	biologassistent	1.6.2004	
Mads Peter Heide-Jørgensen	seniorforsker	1.7.1988	
Pinar Kilic	bioanalytiker	1.11.2007	
Michael C.S. Kingsley	seniorforsker	1.9.1998	
Juliane Kriegel	biologassistent	1.11.2006	20.11.2007
Aili Lage Labansen	forsker	1.2.2006	
Stig Lage	administrativ chef	1.11.1999	30.4.2007
Bula Larsen	informationsmedarbejder	15.8.2007	
Rasmus Lauridsen	IT konsulent	1.8.2005	
Kunuk Olsen Lennert	programkoordinator	1.2.2007	
Bjarne Lyberth	forsker	1.1.2004	
Claus Madsen	køkkenassistent	16.2.2007	1.8.2007
Rene Mathæussen	biologassistent	1.12.2002	
Ditte Mikkelsen	forsker	15.1.2007	
John Mortensen	forsker	15.3.2007	
Kristjana G. Motzfeldt	forsker	1.9.1995	
Mads Møller	handymand	21.8.2006	
Klaus H. Nygaard	direktør	1.5.1984	
Josephine Nymand	forsker	1.6.2007	
Ella Nørlund	kontorfuldmægtig	1.3.2000	
Jean Francois Page	hushovmester	1.12.2000	
Thomas Juul-Pedersen	forsker	1.11.2007	
Lars Maltha Rasmussen	forsker	1.9.2007	
Lykke Geisler Reimer	overassistent	1.8.2001	
Anja Retzel	forsker	15.4.2007	
Michael Rosing	databaseadministrator	1.1.2000	
Aqqalu Rosing-Asvid	forsker	1.5.1993	
Søren Rysgaard	professor	1.8.2005	

Navn	Stilling	Ansæt	Fratrædt
Helle Siegstad	afdelingschef	1.1.1992	
Malene Simon	forsker	1.7.2005	
Najaaraq Stach	kontorelev	29.1.2007	
Kaj Sünksen	forsker	1.8.2005	
Fernando Ugarte	afdelingschef	1.8.2007	
Kai Wieland	seniorforsker	1.7.2000	31.5.2007
Lars Witting	seniorforsker	1.2.1998	
Nikoline Ziemer	forsker	15.6.2007	

Ansættelse via samarbejdsaftale med Danmarks Fiskeriundersøgelser

Jesper Boje, seniorforsker
Ole A. Jørgensen, seniorforsker

Via samarbejdsaftale med Danmarks Miljøundersøgelser

Flemming Merkel, forsker

Fastansat skibspersonel

Børge S. Madsen skipper,	R/V Pamiut	
Birgir Siverthsen overstyrmand,	R/V Pamiut	
Ole Jakob Petersen, 1. Styrmand,	R/V Pamiut	
Erik Krüger Hansen maskinchef,	R/V Pamiut	
Søren P. Jensen 1. Mester,	R/V Pamiut	
Leivur Hentze 2. Mester,	R/V Pamiut	fratrædt 1.5.2007
Hans Lars Johansen skipper,	R/V Adolf Jensen	
Isak Zeeb styrmand,	R/V Adolf Jensen	

Personalemæssige rammer

Pinngortitaleriffik havde 59 årsværk på Finansloven i 2007. Disse var fordelt på 4 chefstillinger og 55 øvrige. De øvrige stillinger omfatter akademiske stillinger, teknisk-administrative stillinger og timelønnet studentermedhjælp samt fast og timelønnet besætning på fartøjerne "Adolf Jensen" og "Paamiut". Udover personale lønnet via basisbevillingen har instituttet løbende et antal eksternt finansierede projektansatte (professor, forskere, ph.d.-stipendiater etc.).

**Deltidsansatte
og studentermedhjælpere**

Nanette Hammeken
 Markus Anders Krag
 Steen Knudsen
 Kristoffer Nielsen
 Rasmus Nygaard
 Kim Reimer
 Arnannnguaq Storch
 Nina O. Therkildsen
 Nete Kodahl
 Rikke Guldborg Hansen
 Jakob H. Rye
 Parnuuna Egede
 Jens Ostermann
 Peter Kristensen
 Jan Yde Poulsen
 Peter Frederik Rosing
 Kim Krohn
 Tukummeq Qaavigaq
 Morten Limborg
 Rasmus Frydelund
 Themothæus Petersen
 Sara Street
 Katharine Maj Ottosen
 Henrik Lund
 Marianne Rasmussen
 Jørgen Sethsen
 Sofie Andersen
 Kelly Berthelsen
 Tenna Kragh Boye
 Jens Christensen
 Mads Christoffersen
 Lucinda Jane Ellis
 Sofie Geisler
 Anna Haxen
 Julie Jacobi Jonstrup
 Mikkel Willemosse Kristensen
 Søren Kristiansen
 Karl Peter Lange
 Efraim Lyberth
 Mette Larsen Lyberth
 Tuperna Larsen
 Hans-Lars Mathiesen
 Jacob Hollerup Mikkelsen
 Anne Sofie Hurup Olsen
 Sergi Pérez Jorge
 Anita Gilles
 Werner Piper

R/V Adolf Jensen

Kristian Petrusen
 Nikoline Jensen
 Otto Petrusen
 Hans Petrusen
 Thue Sigurdsen
 Kristian Skifte
 Abdelmoutalib Tarrak
 Jonas Hosiassen
 Henrik Biilmann
 Lydia Zeeb
 Johannes Zeeb
 Adam Kruse
 Daniel Jensen
 Hans Nuka Petersen
 Lårsêraq Jeremiassen
 Hendrik Korneliussen
 Sofie Løvstrøm
 Efraim Møller
 Johannes Nielsen

R/V Pamiut

Jakobine Petersen
 Samuel Josefsen
 Niels Knudsen
 Ani í Dali
 Johan Davidsen
 MaPinngortitaleriffikus Nordstein
 Karl Utuange
 Arne Hermansen
 Holm Lyberth
 Sofus Petersen
 Aron Kristensen
 Mikael Frederiksen
 Leif Egede
 Apollo Andreassen
 Gerhardt Bendtsen
 Thummas A. Christophersen

Internationale møder

KVUG møde.

8. januar – 11. januar,
København, Danmark.

Second Intercessional IWC Workshop to Prepare for the 2007 Bowhead Whale Implementation Review,
12. – 17. januar, København, Danmark.

Catch, effort and discard monitoring in real time (CEDER), 3rd progress meeting,
15. – 17. januar, Montpellier, Frankrig.

Climate change – natural and manmade. Presentation at Vædderen on the third Galathea expedition. Leg 12 to Antarctica. Christchurch-Valpariso. January 20, 2007.

Årsvariation af mikroalger, primærproduktion og næringsaldynamik i og ved havis. Poster ved 14. danske havforsker møde.
23. – 25. januar, 2007.
Syddansk Universitet Odense.

On-line transmission from the world-wide expedition Galathea 3 in Antarctica presenting science onboard Vædderen.
14. Danish science meeting.
23. – 25. januar, 2007.
University of Southern Denmark.

Monitering af klimaændringer i Arktis. Indlæg ved 14. danske havforsker møde.
23. – 25. januar, 2007.
Syddansk Universitet Odense, Danmark.

BioBasic Nuuk møde, "Økosystem monitoringsprogram i Vestgrønland".
6. februar 2007,
DMU, Risø, Danmark.

CBIRD - CAFF circumpolar seabird working group, 13. annual meeting,
28. februar – 3. marts,
Stockholm, Sverige.

Workshop/Kursus, Fisheries Library for R,
29. januar – 2. februar,
ICES, København.

CAFF Board Meeting,
8. – 9. februar,
København, Danmark.

Permanent Committee on Management and Science, PECMAS, instrumenter for forvaltning af fiskebestande under NEAFC, 19. – 21. februar,
London

KVUG møde.
26. februar – 5. marts,
København, Danmark.

PATOB and International Symposium on Belugas. Koordinering af hvidhvalsmærkninger.
2. – 11. marts, 2007.
Valencia, Spanien.

Workshop "To Develop Monitoring Plans for Arctic Marine Mammals"
4. – 6. March i Valencia, Spanien.
Afholdt og betalt af "The U.S. Marine Mammal Commission".

ArcOD, IPY meeting. Præsentation af PATOB til IPY Clusteret.
18. – 19. marts, 2007.
Frankfurt, Tyskland.

IWC/ AWMP.
19. – 24. Marts,
DFU, Charlottenlund Slot.

International Whaling Commission. Forvaltning af storhvaler,
20. – 25. marts, 2007. København.

Canadian Department of Fisheries and Oceans, Workshop on Bayesian Methods in Marine Mammal Research,
27. – 29. marts,
Winnipeg, Manitoba.

PAMGUARD workshop,
28. – 29. Marts.
Edinburgh, Scotland.

T-NASS/NAMMCO møde,
31. Marts – 1. April,
St. Andrews, Scotland.

Kursus (underviser), Bayesian Methods in Fish Stock Assessment,
18. – 20. april,
Institute of Marine Research, Tromsø, Norge.

ICES North Western Working Group, NWWG, ICES Nordvestatlantiske Arbejdsgruppe vedrørende bestandsvurdering af bl.a. torks, hellefisk og rødfisk
24. april – 3. maj, København.

ICES WGCRA, Assessment og biologi vedr. krabber.
27 april – 1. maj, 2007.
Lowestoft, England.

59th meeting of the IWC Scientific Committee,
7. – 18. Maj, 2007.
Anchorage, Alaska.

- ICES Deep Sea Working Group.
Bestandsvurdering af bestande af dybhavsfisk I Nordatlanten.
København 8. – 15. maj 2007.
- Iceland and Greenland Review Group, review af bestandsvurderinger under ACFM,
21. – 22. maj, ICES, København.
- Arctic Forum 2007, "West Greenland Wildlife: Recent caribou and muskox observations and future plans",
23. – 24. maj 2007,
Washington D.C., USA.
- Advisory Committee for Fisheries Management, ACFM, endelig biologisk rådgivning af bl.a. fiskebestande ved Østgrønland, Island og Barentshavet),
24. – 31. maj, ICES, København.
- International Whaling Commission.
Forvaltning af storhvaler,
24. maj – 7. juni, Anchorage, USA.
- 59th meeting of the IWC,
28. - 31. maj, 2007.
Anchorage, Alaska.
- MarinBasis Nuuk og nye aktiviteter ved Pinnngortitaleriffik.
Klimaforum på Danmarks Meteorologiske Institut, maj, 2007.
- NAFO Scientific Council.
Bestandsvurdering af fiskebestande I Nordvestatlanten. Halifax Canada.
7. jun. – 21. jun. 2007.
- North East Atlantic Fisheries Committee (NEAFC), forvaltning og implementering af biologisk rådgivning for bl.a. pelagiske rødfisk og dybhavsressourcer ved Østgrønland,
12. – 14. juni, London.
- Catch, effort and discard monitoring in real time (CEDER), 4th progress meeting,
2. – 4. juli, Iceland.
- Deltagelse som tilforordnet til Hjemmestyrets forhandlinger med EU.
3. juli – 4. juli, København, Danmark.
- KVUG møde. 6. – 7. august,
Nuuk, Grønland.
- 2007 11th ICIRD, International Society of vertebrate Reproduction and Development.
Reproduction cycles and patterns,
6. – 9. september 2007, Smithsonian Tropical Research Institute, Panama City, Panama.
- CAFF Board Meeting,
17. – 20. september, København.
- Workshop - Hematodinium Associated Diseases. Research status and future directions, Charlottetown, Prince Edward Island, Canada,
20. – 22. September, 2007.
- The sea around Greenland – a hot topic.
Talk at the official opening of IPY. The official opening of IPY.
An event that was a joint venture between Denmark, Faroe Islands, Greenland and Iceland.
His Royal Highness, Crown Prince Frederik of Denmark, Protector for IPY in Denmark and Greenland, attended the opening event, 2007.
- Early diagenesis in Arctic marine sediments. Talk at R/V Maria S Merian on the research expedition to west Greenland.
- NAFO Scientific Council (årsmødet),
24. – 28. september,
Lissabon, Portugal.
- Nordisk workshop: "Vest-nordiske sjøfugler i et presset havmiljø",
26. – 29. September
Thorshavn, Færøerne.
- KVUG møde.
2. – 4. oktober,
Sisimiut, Grønland.
- NAFO/ICES Novembermøde. Biologisk vurdering af rejer i Nord Atlanten.
24. oktober – 1. november,
Halifax, Canada.
- North East Atlantic Fisheries Committee (NEAFC), forvaltning og implementering af biologisk rådgivning for bl.a. pelagiske rødfisk og dybhavsressourcer ved Østgrønland, 12. – 16. november,
London.
- Deltager som tilforordnet til Hjemmestyrets forhandlinger med EU,
20. – 21. november, Nuuk.
- Ecogreen – økosystem Vestgrønland. Polarforskerdagen
23. november,
København, Danmark.
- Marine Mammal Society og PATOB.
Koordinering af hvidhvalsmærkninger.
25. november – 4. december, 2007.
Cape Town, Sydafrika
- 4th CARMA (CircumArctic Rangifer Monitoring & Assessment). Circumpolar monitoring of Rangifer populations,
28. – 30. November,
Vancouver, British Columbia, Canada.

Catch, effort and discard monitoring in real time (CEDER), 5th progress meeting, 3. - 4. december, Ispra, Italien..

Impact of changes in the Ice Sheet. Kick-off workshop for Cryosphere sub-project 2 "The Greenland Ice Sheet in a changing climate"

4. - 5. December, Copenhagen. Denmark.

Deltager som tilfornordnet til Hjemmestyrets forhandlinger med EU, 5. - 6. december, København, Danmark.

Nordisk Projektgruppemøde om automatisk dataopsamling fra kommercielle fiskefartøjer, 5. - 6. december, København, Danmark.

Meeting on "Ice climate and environment in the KANUMAS area". 5. December. Copenhagen, Denmark. Lectures on benthos, marine birds, cetaceans and pinnipeds.

Meeting on "Ice climate and environment in the DISKO West area". 6. Dec. Copenhagen, Denmark. Lectures on benthic Macrofauna and macroalgae, polar bears and bowhead whales.

Nordisk Arbejdsgruppe for Fiskeriforskning (NAF), januar og august.

Miljø og Fiskeristrategien i Nordisk Ministerråd (MIFI), januar og august.

Nationale møder

Møder med Fiskeridirektoratet, Direktoratet for Miljø og Natur, KNAPK, GFLK og andre interessenter.

Diverse møder i forbindelse med de Grønlandsk formandskab i de Convention for the Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF).

Seminar for GFLK's fiskeriobservatører, 5. januar, Nuuk.

Asi-udvalget møde: forslag til nyt kommissorium og sammensætning til Asi-udvalget som rådgivende organ til Naturvejlednings ordning. 16. januar 2007, Nuuk. Kursus, GFLK database, 20. - 22. feb.

Workshop, Survey vurdering, 19. - 23. februar, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Workshop, Cohorte analyser, VPA og assessment. 26. februar - 2. marts, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Møde i hjemmestyrets arbejdsgruppe til vurdering af muligheder og begrænsninger ved anvendelse af sælfangere i Grønland. 26 april, 31 maj. Samt udarbejdelse af høringsvar.

Møde m. KNAPK. Udarbejdelse af genåbningskriterier for krabbefiskeri i Holsteinsborg Dyb, juli 2007, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Fiskerirådsmøde, Genåbningskriterier for Holsteinsborg Dyb, juli 2007, Direktoratet for fiskeri og fangst, Nuuk.

Pinngortitaleriffik og DMI workshop, 14.- 15. august, Nuuk.

Hydrografi/oceanografimøde med Danmarks Meteorologiske Institut, 15. -16. august, Nuuk

Møde m. KNAPP og andre interesserede, informationsmøder om undersøgelser af hellefisk, september 2007, Upernavik, Ilulissat og Uummannaq.

Klima Workshop. Direktoratet for Miljø og Natur. D. 23. Oktober 2007. Katuak

Carbon uptake in the Nordic Seas is controlled by sea ice conditions in the Arctic Ocean. Workshop on sea ice and climate. Greenland Institute of Natural Resources. 29. October - 2. November, 2007. Nuuk, Greenland.

Præsentation af den biologiske rådgivning for krabber, december 2007, Pinngortitaleriffik, Nuuk.

Samarbejde med Møreforskning, bilateralt samarbejde samt nordiske projekter 2008, 4. - 6. december, København.

Dialogmøde om biologiske rådgivning med Direktoratet for Fiskeri og Fangst og Direktoratet for Miljø og Natur. d. 18. december.

Feltarbejde

Optælling af havfuglekoloni i forbindelse med Marinbasis, Nuuk.

Togtleder for Galathea 3 med Vædderen til Sydpolen. 9. Januar – 8. Februar 2007.

Indsamling af moskusokse klove (kontrol materiale) og DNA prøver ved Kangerlussuaq. 08. – 12. februar 2007, Kangerlussuaq, Maniitsoq Kommune.

Indsamling af måleprøver fra det kommercielle kystnære fiskeri efter hellefisk, Februar – Marts 2007, Ilulissat & Uummannaq.

Oceanografiske undersøgelser. 29. marts-16. april, Qeqertarsuaq.

Månedlige hydrografiske målinger i Kobbefjord, marts-november, Kobbefjord.

Optagelser af baggrundsstøj i Nuuk Fjord. 1. April – 1. oktober, 2007, Nuuk Fjord.

Dokumentation af grønlandssæl unger i Sydgrønland. Qaqortoq, 17.-21. april.

Foto-ID billeder af pukkelhvaler I Nuuk Fjord blev indsamlet til undersøgelse af pukkelhvalers brug af fjorden, 1. Maj – 30. Oktober, 2007, Nuuk.

Længdetransekt Godthåbsfjorden, togt med Adolf Jensen, 15.- 21. maj 2007.

Ynglebiologiske undersøgelser på Qeqertannguit (Nuuk) af ride og hvidvinget måge. Ca. ugentligt fra april til juli. Qeqertannguit, Nuuk.

MarinBasistogter Nuuk, 15. - 22. Maj 1. Juli 10. Oktober.

Krabbetogt i Disko Bugt og ved Sisimiut, med undersøgelsesskibet Adolf Jensen, 23. maj – 19. juni.

Etablering og opstart af monitoringsprogrammet "BioBasis" i Kobbefjord. Nogle dage ad gangen flere gange i perioden 24. maj-14. september, Kobbefjorden, Nuuk.

Indsamlinger af torsk Sisimiut/Maniitsoq. 4.-9. juni, 2007.

Indsamlinger fra torskefiskeriet i Paamiut, Narsaq og Qaqortoq. 4. – 12. juni.

Hydrografiske målinger i vest grønlandske farvande, 6.-22. juni, vest grønlandske farvande.

Hellefiskesurvey, undersøgelse af hellefiskebestanden ved Østgrønland med Paamiut. 9. – 25. juni, 2007. Danmarksstrædet, Grønland.

Maria S Merian. Togt fra Nuuk til Uummannaq t/r. Fra 14 Juni til 6 Juli.

Ederfuglemonitoringsprogram, 25. juni - 19. juli, Ilulissat, Uummannaq og Upernavik.

Optælling af samtlige fem ridekolonier i Nuup Kangerlua. 27. juni og 13. Juli.

Skibstælling af storhvaler I Vestgrønland I forbindelsen med T-NASS. Skibet, kystvagt kutteren Tulugaq, udlånt af Grønlands Kommando. 27. juni og 16. august 2007.

Survey efter rejer og fisk i Vestgrønland med Paamiut, 28. Juni – 23. August.

Nuuk MarinBasis, fiske- og skaldyrklarve indsamling, Nuuk, 3. juli 2007, med Adolf Jensen.

MarinBasis togter i Godthåbsfjorden. Månedlig prøvetagning med Erisaalik og Aage V Jensen II osv..

Tre pukkelhvaler mærket med multisensor DTAGs med tryk og 3-D accelerometer og magnetometre til at studere kinematik ved fangst og fødeoptagelse. 3.-24. Juli, 2007, Nuuk fjord.

Fugleinfluenza prøvetagning for DMU (afd. for vildtbiologi og biodiversitet). Juni-juli. Qeqertannguit, Nuuk.

Ungtorskeundersøgelser i Sydgrønland med Adolf Jensen, 5.-15. juli, 2007.

Træk- og yngleundersøgelser af havterner i Nordøstgrønland, 10. juli – 7. august, Sandøen, Young Sund, Nordøstgrønland.

Montering af satellit-sendere på klapmyds Sydøstgrønland 18. juli til 1. August.

Ungtorske undersøgelsen i Sisimiut med Adolf Jensen. 21.-29. Juli.

Garnsurvey efter hellefisk og indsamling af måleprøver fra det kommercielle kystnære fiskeri efter hellefisk med Adolf Jensen, juli – august 2007. Disko Bugten.

MarinBasis Zackenberg, 23. juli – 15. august 2007, Nordøstgrønland.

Feltarbejde med afdeling for Arktisk Miljø, DMU. KANUMAS miljøundersøgelser.
1. – 23. august. Fuglefjeldene Appat og Appaarsuit i Qaanaaq kommune.

Mærkning af narhval.
1. august – 22. august, Qaanaaq.

Indsamling af moskusokse og planteprøver ved Kangerlussuaq.
2. – 12. august 2007, Kangerlussuaq, Maniitsoq Kommune.

Undersøgelse af eksisterende forsøgsopstilling vedr. drøvtyggers effekt på vegetationen.
3. – 6. august. Kangerlussuaq.

Kanumas lomvieundersøgelser med DMU, 7. – 20. august, Qaanaaq.

T-NASS flytælling for store hvaler fra Uummannaq til Kap Farvel.
Fra d. 24. august til den 1. oktober.

Mærkning af narhval. 23. august -14. september, 2007. Melville Bugten.

Flytælling af storhvaler i Vestgrønland, i forbindelse med T-NASS. Twinn Otter med dobbelt platform og 4 observatører.
25. august – 29. september 2007.

Flytælling for narhvaler i Inglefield Bredning og Melville Bugten. Fra 10. – 23. august 2007.

Indenskærs hellefisktogt med Adolf Jensen, monitorering hellefisk Uummannaq, 30. august-14. september, Uummannaq.

Udenskærs torskesurvey med Paamiut i Østkysten, 3. – 14. September.

Rekogniscering for etablering af dele af monitoringsprogrammet "BioBasis" på Nordlandet. 10. – 12. september.

Survey efter hellefisk i NAFO division 1C og 1D samt mærkning af hellefisk i NAFO område 0A og 1A. 18. sep – 9. okt. 2007, med Paamiut. Nuuk – Nuuk.

Langlinesurvey efter hellefisk mærkning og indsamling af måleprøver fra det kommercielle kystnære fiskeri efter hellefisk med Adolf Jensen, september 2007, Uummannaq.

Fire automatiske lydoptagere blev udsat i et array på tværs af Davis Strædet i Oktober 2006. Oktober 2007 blev de hentet op og data downloaded.
Tre var successfuldt downloaded med et års data på hver. Davis Strædet, 1. – 20. oktober, R/V KNORR, WHOI/APL, Seattle.

Mærkning af narhval,
25. oktober -9. nov., 2007. Niaqornat.

Alcoa informationsindsamling, 19. – 23. november. Møder i Kangerlussuaq, Sisimiut og Maniitsoq

Torskeindsamling, gydeprojekt i Kapisigdlit, 14. – 15. december.

Udgivelser

Rapporter

Born E. 2007. Standing Non-Detriment findings for exports from Greenland of products derived from Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus*). Greenland Institute of Natural Resources. CITES Scientific Authority. Greenland.

Born E. & Ugarte, F. 2007. Standing Non-Detriment findings for exports from Greenland of products derived from polar bear (*Ursus maritimus*). Greenland Institute of Natural Resources. CITES Scientific Authority. Greenland.

Burmeister, A & Siegstad, H., 2007. Assessment of Snow Crab in West Greenland 2008. Pinngortitaleriffik, Teknisk rapport nr. 68, 51 pp.

Cuylar, C., Rosing, M., Heinrich, R., Egede, J. & Mathæussen, L. 2007. Status of two West Greenland caribou populations in 2006, 1) Ameralik, 2) Qeqertarsuaatsiaat. Greenland Institute of Natural Resources. Technical Report No. 67. 143 pp. (Part I: 1-74; Part II: 75-143).

Egevang, C & I. Stenhouse 2007. Field report from Sand Island, Northeast Greenland – 2007. Feltrapport fra Naturinstituttet, 10 sider.

Gammeltoft, S., Jørgensen, E. & **Ugarte, F.** 2007. Arbejdsgrupperapport om etablering af et dataindsamlingssted for observationer af forskellige natur-, miljø- eller dyrefænomener. Direktoratet for Miljø og Natur.

Johansen, P., P. Aastrup, D. Boertmann, C. Glahder, K. Johansen, **J. Nymand, L.M. Rasmussen** & M. Tamstorf, 2007.

Datagrundlag for natur og ressourceudnyttelse i forbindelse med udarbejdelse af SMV for aluminiumsmelter og vandkraft i den centrale Vestgrønland. Danmarks Miljøundersøgelser og Pinngortitaleriffik. <http://aluminium.gl/content/se2/smv-forside/baggrundsrapporter>

Lesage, V., J.-F. Gosselin, M. Hammill, **M.C.S. Kingsley** and J. Lawson. 2007. Ecologically and biologically significant areas (EBSAs) in the Estuary and Gulf of St. Lawrence—a marine mammal perspective. Canadian Science Advisory Secretariat Res. Doc. 2007/046. 96 pp.

Løkkegaard, J., Levring Andersen, J., **Boje, J., Frost, H., and Hovgaard, H.** (2007) Report on the Faroese Fisheries Regulation – The Faroe Model. FOI Report no 193, Institute of Food and Resource Economics, University of Copenhagen. 153 p.

Merkel, F., Labansen, A.I. & Witting, L. 2007: Monitoring af lomvjer og rider i Qaanaaq kommune, 2006. Pinngortitaleriffik. Teknisk rapport 69: 82.

Rysgaard, S., Frederiksen, M. & Arendt, K. 2007. Nuuk Basic: The MarineBasic programme. Report 2005-06. Report to DANCEA (the Danish Cooperation for the Environment in the Arctic) under the Danish Ministry of Environment. 60 pp.

Rysgaard, S., Frandsen, M. & Arendt, K. 2007. "Exchange" - udveksling mellem Godthåbsfjord og hav. Report to DANCEA (the Danish Cooperation for the Environment in the Arctic) under the Danish Ministry of Environment. 10 pp.

Rysgaard, S., M. K. Sejr, Frederiksen, M., Arendt, K. & Frandsen, E. R., 2007. Zackenberg Basic: The marine monitoring programme report 2004-2005. In Klitgaard AB, Rasch M & Caning K (eds) "Zackenberg Ecological Research Operations, ZERO" 12th Annual Report, 2006 Copenhagen. Danish Polar Center, Ministry of Science, Technology and Innovation 2007.

Rysgaard, S., 2007. Galathea 3, Leg 12 – Christchurch til Valparaiso, 11 Jan to 11 Feb. Cruise leader report. 10 pp.

Rysgaard, S. & Ramløv, H., 2007. Cruise report to Swedish Polar Secretariat regarding the research project "Sea ice and climate" associated with the LOMROV expedition with Oden to the North Pole.

Rysgaard, S., Sejr, M.K., Frederiksen, M., Arendt, K. & Frandsen, E. R., 2007. Zackenberg Basic: The MarineBasic programme. In; Klitgaard, A.B., Rasch, M. and Caning, K. (eds.) 2007. Zackenberg Ecological Research Operations, 12th Annual Report, 2006. - Copenhagen, Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation, 2007.

Sejr, M. K., Krause-Jensen, D., Frederiksen, M., & **Rysgaard, S.** 2007. Air-sea CO₂ flux in Young Sund and the Greenland Sea. In; Klitgaard, A.B., Rasch, M. and Caning, K. (eds.) 2007. Zackenberg Ecological Research Operations, 12th Annual Report, 2006. - Copenhagen, Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation, 2007.

Stenberg, C. Recruitment processes in Westgreenland Waters. Dissertation for degree philosophia doctor (Ph D). University of Bergen, 2007. ISBN 987-82-0444-5.

Ugarte, F. and Heide-Jørgensen, M.P. 2007. Standing Non-Detriment findings for exports from Greenland of products derived from beluga (*Delphinapterus leucas*). Greenland Institute of Natural Resources. CITES Scientific Authority. Greenland.

Witting, L., Heide-Jørgensen, M. P., and Laidre, K. 2007. Intern rapport til den Grønlandske delegation. Det 59. møde for den Internationale Hvalfangstkommission's Videnskabelige Komite.

Videnskabelige artikler

Acquarone, M. and **Born, E.W.** 2007. Estimation of water pool size, turn over rate and body composition of free-ranging Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus L.*) studied by isotope dilution 2007. Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom 87: 77-84.

Bendtsen, J., Gustafsson, K. E., **Rysgaard, S. & Vang, T.** 2007. Physical conditions, dynamics and model simulations during the ice-free period of the Young Sound/Tyrolerfjord system. In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound. Meddr. Grønland, Bioscience 58:46-59.

- Berg, P., D. Swaney, **Rysgaard, S.**, Thamdorp, B. & Fossing, H. 2007. A fast numerical solution of the general mass-conservation equation for solids and solutes in aquatic sediments. *Journal of Marine Research* 65:317-343.
- Blicher, M., **Rysgaard, S.** & Sejr, M. K., 2007. Growth and production of the sea urchin, *Strongylocentrotus droebachiensis* (O.F. Müller, 1776), in a high arctic fjord and growth along a climate gradient (64 – 77°N). *Marine Ecology Progress Series* 341:89-102.
- Born, E.W., M.C.S. Kingsley,** F.F. Riget, R. Dietz, P. Møller, T. Haug, D.C.G. Muir, P. Outridge and N. Øien. 2007. A multi-elemental approach to identification of sub-populations of North Atlantic minke whales *Balaenoptera acutorostrata*. *Wildlife Biology* 13: 84-97.
- Cuyler C.** 2007. West Greenland caribou explosion: What happened? What about the future? Proceedings of the 11th North American Caribou Workshop, Jasper, Alberta, Canada, 23-27 April 2006. *Rangifer*, Special Issue No. 17: 219-226.
- Dietz R, Rigét FF, Sonne C, Muir DCG, Backus S, **Born EW,** Kirkegaard M, Letcher RJ (2007): Age and Seasonal Variability of Polybrominated Diphenyl Ethers in Free-Ranging East Greenland Polar Bears (*Ursus maritimus*). *Environ Pollut* 146(1):177-184.
- Garde, E., **Heide-Jørgensen, M.P.,** Hansen, S.H., Nachman, G. & Forchhammer. M.C. 2007. Age-specific growth and remarkable longevity in narwhals (*Monodon monoceros*) from West Greenland as estimated by aspartic acid racemization. *Journal of Mammalogy* 88(1): 49-58.
- Glud, R. N., **Rysgaard, S.,** Kühl, M. & Hansen, J. W., 2007. The sea ice in Young Sound: Implications for carbon cycling. In: **Rysgaard, S. & Glud, R. N.** (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound*. Meddr. Grønland, Bioscience 58:62-85.
- Glud, R. N. & **Rysgaard, S.** 2007. The annual organic carbon budget of Young Sound, NE Greenland. In: **Rysgaard, S. & Glud, R. N.** (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound*. Meddr. Grønland, Bioscience 58:194-203.
- Heide-Jørgensen, M.P., K. L. Laidre,** D. Borchers, F. Samara, and H. Stern. 2007. Increasing abundance of bowhead whales in West Greenland. *Biology Letters* 3: 577-580.
- Heide-Jørgensen, M. P., and K. L. Laidre.** 2007. Autumn-space use patterns of humpback whales (*Megaptera novaeangliae*) in West Greenland. *Journal of Cetacean Research and Management* 9(2):121-126.
- Heide-Jørgensen, M. P., K. L. Laidre,** M. L. Logsdon, and T. G. Nielsen. 2007. Springtime coupling between phytoplankton, sea ice and sea temperature in Disko Bay, West Greenland. *Progress in Oceanography* 73:79-95.
- Heide-Jørgensen, M.P.,** Stern, H., & **Laidre, K.L.** 2007. Dynamics of the sea ice edge in Davis Strait. *Journal of Marine Systems* 67: 170-178. Doi:10.1016/j.jmarsys.2006.10.011.
- Heide-Jørgensen, M.P., Simon, M.J. & Laidre, K.L.** 2007. Estimates of large whale abundance in Greenland waters from a ship-based survey in 2005. *J. Cetacean Research and Management*. 9(2): 95-104.
- Jørgensen, P. S., Kristensen, M. W. & **Egevang, C.** 2007 "Red Phalarope *Phalaropus fulicarius* and Red-necked Phalarope *Phalaropus lobatus* behavioural response to Arctic Tern *Sterna paradisaea* colonial alarms. *Dansk Oritologisk Forenings Tidsskrift* 101 (3): 73-78.
- Labansen, A. L.,** Lydersen, C., Haug, T. and Kovacs, K. M. 2007. Spring diet of ringed seals (*Phoca hispida*) from northwestern Spitsbergen, Norway. *ICES Journal of Marine Science*, 64: 1246-1256.
- Laidre, K.L. & Heide-Jørgensen, M.P.** 2007. Using narwhals as ocean-observing platforms in the high Arctic. *Oceanography* 20(4): 18-23.

Lyberth B., Landa A., Nagy J., Loison A., Olesen C.R., Gunn A. & Forchhammer, M.C. (2007) Muskoxen (*Ovibos moschatus*) in High Arctic – temporal and spatial differences in body size. *Zool.* 272 (2): 227-238.

Marchal P., Andersen B., Caillart B., Eigaard O., Guyader O., **Hovgaard H.**, Ane Fanny Le Fur, I., Sacchi J. 2007. Impact of technological creep on fishing mortality, for a selection of European fleets. *ICES J. Mar. Science*, 64 (1), 192-202.

Merkel, F., Jamieson, S.E., Falk, K. & Mosbech, A. 2007: The diet of Common Eiders wintering in Nuuk, Southwest Greenland. - *Polar Biology* 30(2): 227-234.

Merkel, F., Mosbech, A., Jamieson, S.E. & Falk, K. 2007: The diet of king eiders wintering in Nuuk, Southwest Greenland, with reference to sympatric wintering common eiders. - *Polar Biology* 30(12): 1593-1597.

Mikkelsen, B., D. Bloch, & **Heide-Jørgensen, M.P.** 2007. A note on movements of two fin whales (*Balaenoptera physalus*) tracked by satellite telemetry from the Faroe Islands. *J. Cetacean Research and Management* 9(2): 115-120.

Mosbech, A., Danø, R.S., **Merkel, F.**, Sonne, C., Gilchrist, G. & Flagstad, A. 2007: Use of satellite telemetry to locate key habitats for king eiders *Somateria spectabilis* in West Greenland. In: Boere, G.C., Galbraith, C.A. & Stroud, D.A. (eds): *Waterbirds around the world. A global overview of the conservation, management and research of the world's waterbird flyways.* Edinburgh Stationery Office. Pp. 769-776.

Rigét FF, Dietz R, **Born EW**, Sonne C, Hobson KA. 2007. Temporal trends of mercury in marine biota of west and northwest Greenland. *Mar Pollut Bull* 54:72-80.

Rysgaard, S. & Sejr, M.K. 2007. Vertical flux of particulate organic matter in a High Arctic fjord: Relative importance of terrestrial and marine sources. In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound.* Meddr. Grønland, Bioscience 58:110-119.

Rysgaard, S. & R. N. Glud, 2007. Carbon cycling and climate change: Predictions for a High Arctic marine ecosystem (Young Sound, NE Greenland). In: Rysgaard, S. & Glud, R. N. (Eds.), *Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound.* Meddr. Grønland, Bioscience 58:206-213.

Rysgaard, S., R. N. Glud, Sejr, M. K., Bendtsen, J. & Christensen, P.B. 2007. Inorganic carbon transport during sea ice growth and decay: A carbon pump in polar seas. *J. Geophys. Res.* 112: C03016. doi:10.1029/2006jc003572.

Rysgaard, S. & R. N. Glud, 2007. Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study – Young Sound. *Medd Greenland, Bioscience* vol 58. 216 pp.

Schmid, M. C., Risgaard-Petersen, N., J. van de Vossenberg, Langezaal, S., Kuypers, M. M. M., Lavik, G., Brandsma, J., Damsté, J. S., B. van der Zwaan, Hulth, S., Thamdrup, B., Canfield, D., Dalsgaard, T., **Rysgaard, S.**, Sejr, M. K., Strous, M., H. J. M. op den Camp & Jetten, M. S. M., 2007. Anaerobic Ammonium Oxidizing Bacteria in Marine Environments: Widespread Occurrence but low Diversity. *Environmental Microbiology* 9(6), 1476-1484.

Sejr, M. K., Nielsen, T.G., **Rysgaard, S.**, Risgaard-Petersen, N., Sturluson, M., & **Blicher, M.** 2007. The fate of pelagic organic carbon and importance of the benthic-pelagic coupling in a shallow cove in Disko Bay, west Greenland. *Marine Ecology Progress Series* 341:75-88.

Simon, M., Wahlberg, M. and Miller, L. 2007.

Echolocation clicks from killer whales (*Orcinus orca*) feeding on herring (*Clupea harengus*) in Norwegian waters". *Journal of the Acoustical Society of America* 121(2):749-752.

Simon, M., McGregor, P. K. & **Ugarte, F.** 2007. The relationship between the acoustic behaviour and surface activity of killer whales that feed on herring. *Acta Ethologica.* 10:47-53.

Sonne, C., Dietz R, **Born, E.W.**, Rigét FF, Leifsson PS, Bechshøft TØ and Kirkegaard M (2007): Spatial and temporal variation in size of polar bear (*Ursus maritimus*) sexual organs and its use in pollution and climate change studies. *Sci Total Environ* 387:237-246.

Sonne, C., Rigét FF, Dietz R, Wiig Ø, Kirkegaard M, **Born, E.W.** (2007) Gross Skull Pathology in East Greenland and Svalbard Polar Bears (*Ursus maritimus*) during 1892 to 2002 in Relation to Organohalogen Pollution. *Sci Total Environ* 372: 554-561.

Sonne, C., Dietz R, Leifsson PS, **Born, E.W.**, Kirkegaard M and Rigét FF (2007): Are liver and renal lesions in East Greenland Polar Bears (*Ursus maritimus*) associated with high mercury levels? *Environ Health* 6:11.

Treble, M.A., Campana, S.E., Wastle, R. E., Jones, C.M. and **Boje, J.** (2007) Growth analysis and age validation of a deep-water Arctic fish, the Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*). *Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*. *Can. J. Fish. Aquat. Sci.* 65: 1047-1059 (2008)

Wieland, K., M. Storr-Paulsen & K. Sünksen, 2007. Response in Stock Size and Recruitment of Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) to Changes in Predator Biomass and Distribution in West Greenland Waters., *J. Northw. Atl. Fish. Sci.*, Vol. 39: 21-33.

Wiig, Ø, **Born EW**, Gjertz I, Lydersen C, Stewart RE (2007) Historical sex-specific distribution of Atlantic walrus (*Odobenus rosmarus rosmarus*) in Svalbard assessed by mandible measurements. *Polar Biology* 31(1): 69-75.

Witting, L. 2007. Behavioural interactions selecting for symmetry and asymmetry in sexual reproductive systems of eusocial species. *Bulletin of Mathematical Biology*, 69:1167-1198.

Mødedokumenter

Boje, J. 2007. The fishery for Greenland halibut in ICES Div. XIVb in 2006. WD #1, NWWG 24. april – 3. maj, 17 pp.

Born, E.W. 2007. The catch of polar bears in Greenland. Report to the meeting of the Canadian Polar Bear Technical Committee, 6-9 February 2007, Edmonton, Canada: 5 pp.

Burmeister, A. ICES. Stock status of snow crab in West Greenland 2007 p 49 - 57. IN: Report of the Working Group on the Biology and Life History of Crabs (WGCRAB), 30. April – 3. May, 2007, Lowestoft, UK. ICES CM 2007/LRC:09. 87 pp.

Carsten Hvingel, Jesper Boje and Kaj Sünksen. 2007. A quantitative assessment framework for the Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*) stock off East Greenland, Iceland and the Faroe Islands using a production model in a state-space structure and Bayesian inference. WD # 25, NWWG, 24. april – 3. maj, 25 pp.

Desportes, G., Pike, D., Gunnlaugsson, T., Mikkelsen, B., Lawson, J., **Simon, M.**, Vikingsson, G., **Witting, L.**, Øien, N., Zabavnikov, V. and Acquarone, M. Trans North Atlantic Sightings Survey – TNASS 2007. IWC/SC/59/019.

Heide-Jørgensen, M.P. & Laidre, K.L. 2007. Further evidence for a single stock of bowhead whales between Canada and West Greenland. SC-59-BRG36.

Heide-Jørgensen, M.P. and Simon, M. Cue rates for common minke, fin and humpback whales in West Greenland. IWC/SC/MO7/AWMP12

Heide-Jørgensen, M.P., Simon, M.J. and Laidre, K.L. Estimates of large whale abundance in Greenland waters from a ship-based survey in 2005. IWC/SC/MO7/AWMP13

Heide-Jørgensen, M. P., Borchers, D. L., Witting, L., Simon, M. J., Laidre, K. L., Rosing-Asvid, A., Pike, D. G. 2007. Final estimates of large whale abundance in West Greenland waters from an aerial survey in 2005. IWC/SC/59/AWMP7.

Heide-Jørgensen, M.P., Laidre, K.L., Borchers, D. & Samarra, F. Surprising recovery of bowhead whales SC-59-BRG23.

Hovgård, H., & K. Sünksen, 2007. Greenland survey results and commercial data for Atlantic cod in Greenland inshore and offshore waters for 2006 and 2007. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 32 pp.

Hvingel, C., J. Boje & K. Sünksen, 2007. A quantitative assessment framework for the Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*) stock off East Greenland, Iceland and the Faroe Islands using a production model in a state-space structure and Bayesian inference. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 16 pp.

Jørgensen O.A. 2007. Survey for Greenland Halibut in NAFO Divisions 1C-1D, 2006. NAFO SCR Doc. 07/29.31 pp.

- Jørgensen O.A.**, 2007. Assessment of the Greenland Halibut Stock Component in NAFO Subarea 0 + Div 1A offshore + Div. 1B-1F. NAFO SCR Doc. 07/44. 25 pp.
- Kingsley, M.C.S.** 2007. A provisional assessment of the shrimp stock off West Greenland in 2007. NAFO SCR Doc. 07/70 Ser. No. N5456. NAFO Scientific Council Meeting, 24. Oktober - 1. november. 17 pp.
- Kingsley, M.C.S.** 2007. Catches of Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland, 1999-2006. NAFO SCR Doc. 07/66 Ser. No. N5451. NAFO Scientific Council Meeting, 24. oktober - 1. nov. 4 pp.
- Kingsley, M.C.S.** 2007. Effect of changing the cod series on a Bayesian production model for West Greenland shrimp. NAFO SCR Doc. 07/67 Ser. No. N5452. NAFO Scientific Council Meeting, 24. oktober - 1. november. 11 pp.
- Kingsley, M.C.S.** 2007. The fishery for Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland, 1970-2007. NAFO SCR Doc. 07/69 Ser. No. N5455. 41 pp.
- Laidre, K.L., Heide-Jørgensen, M.P., & Nielsen, T.G.** 2007. The role of the bowhead whale as a predator in West Greenland. SC-59-BRG25.
- Siegstad, H.** 2007. Denmark/Greenland research report for 2006. NAFO SCS document 07/15. Serial No. N5379.
- Siegstad, H.** and C. Hvingel. 2007. An assessment of the shrimp stock in Denmark Strait - off Eastgreenland. NAFO SCR document. 07/68. Serial No. 5454 (6pp).
- Simon, M., Kingsley, M. and Witting, L.** 2007. Seasonal and spatial distribution and sex ratio of fin whale catches off West Greenland, 1987-2006. IWC/SC/59/AWMP2.
- Simon, M., Kingsley, M. and Witting, L.** 2007. Biological parameters and the seasonal and spatial distribution of minke whale catch off West Greenland, 1987-2006. IWC/SC/59/AWMP3.
- Sünksen, K.** 2007. By-catch in the Greenlandic off shore shrimp fisheries 2006-07. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 10 pp.
- Sünksen, K. & O.A. Jørgensen,** 2007. Survey for Greenland halibut in ICES Division 14B, June 2006. ICES NWWG, 24. april - 3. maj, 34 pp.
- Sünksen, K.** 2007. A preliminary estimate of Atlantic cod (*Gadus morhua*) biomass in West Greenland offshore waters (NAFO Subarea 1) for 2007 and recent changes in the spatial overlap with Northern shrimp (*Pandalus borealis*). NAFO SCR Doc. 07/73, 10 pp.
- Sünksen, K.** 2007. Discarded by-catch in shrimp fisheries in Greenlandic offshore waters 2006-2007. NAFO SCR Doc. 07/88, 12 pp.
- Sünksen, K. & O.A. Jørgensen,** 2007. Biomass and Abundance of Demersal Fish Stocks off West Greenland Estimated from the Greenland Shrimp Survey, 1988-2006. NAFO SCR Doc. 07/28, 31 pp.
- Sünksen, K.** (editor), 2007. Flow of scientific data in fisheries involved in the CEDER project. CEDER-workingpaper, 15-17. januar, 39 pp.
- Witting, L.** 2007. Population dynamics of fin whales off West Greenland. IWC/SC/59/AWMP4.
- Witting, L.** 2007. Population dynamics of humpback whales off West Greenland. IWC/SC/59/AWMP5.
- Witting, L.** 2007. Assessment methods for minke whales off West Greenland. IWC/SC/59/AWMP6.
- Witting, L.** 2007. Population dynamics of fin whales off West Greenland. IWC/SC/MO7/AWMP4.
- Witting, L.** 2007. Population dynamics of humpback whales off West Greenland. IWC/SC/MO7/AWMP5.
- Witting, L.** 2007. Assessment methods for minke whales off West Greenland. IWC/SC/MO7/AWMP6.

Anden formidling (ufuldstændig liste)

Foredrag: "Havis & Klima" workshop, Ferskvandstransporten omkring Grønland, 29. oktober – 2. november, Nuuk.

Foredrag: FreshNor workshop on 'Nordic collaboration on Arctic climate change', 18. – 19. oktober, at SMHI in Norrköping, Sweden.

Boertmann, D., Frederiksen, M., Mosbech, A. & Merkel, F. 2007: Studies of seabird autumn migration and marine ecology. Presentation made for Oil companies concerning Environmental Studies in the Disko West Area, Copenhagen, Denmark, 6. december 2007.

Boje, J. Besøg af Finn Karlsen, foredrag om samarbejde Pinngortitaleriffik – Danmarks Fiskeriundersøgelser, 23. januar, København.

Burmeister, A.: "Status og snow crab in West Greenland" og "Biological research of snow crab in Greenland", ICES WGCRAW, Assessment og biologi vedr. krabber. 27. april – 1. maj, 2007. Lowestoft, England.

Burmeister, A.: "Reproductive traits of mature females snow crab (*Chionoecetes opilio*) in West Greenland coastal waters. 2007 11th ICIRD, International Society of vertebrate Reproduction and Development. Reproduction cycles and patterns, 6. – 9. september, 2007. Smithsonian Tropical Research Institute, Panama City, Panama.

Burmeister, A.: "Stock status of snow crab in West Greenland" og "Prevalence of Bitter crab diseases in Greenland" Workshop- Hematodinium Associated Diseases. Research status and future directions, 20. – 22. september 2007. Charlottetown, Prince Edward Island, Canada

Burmeister, A.: Bestandsstatus og rådgivning for krabber 2008. Orienteringsmøde, december 2007, Pinngortitaleriffik.

Cuylar, C., 2007, KNR-Radio udsendelse: Moskusokse den 14. januar, Nuuk, Grønland.

Cuylar, C., 2007, Pinngortitaleriffiks rolle i lovgivning / levende resurser. Foredrag ved Naturvejlederuddannelse (Asi) kursus, onsdagen den 17. januar 2007, Pinngortitaleriffik, Nuuk, Grønland.

Cuylar, C., 2007, Arctic Forum 2007, "West Greenland Wildlife: Recent caribou and muskox observations and future plans", 23. – 24. maj 2007, Washington D.C., USA.

Cuylar, C., 2007, "West Greenland ungulates under climate change", 5. december 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Cuylar, C., 2007, "Herd Structure criteria for caribou and muskox in West Greenland", 5. december 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Cuylar, C., 2007, Wildbiologische Seminare nr. 242. "Kangerlussuaq muskox: from few to many", 6. december 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Cuylar, C., 2007, "West Greenland life", 6 december 2007. Giessen University, Giessen, Germany.

Egevang, C. 2007 "Status and trends in Greenland seabirds" mundtligt oplæg, workshop, Thorshavn september.

Egevang, C. & Merkel, F. 2007: Seabird harvesting in Greenland. Vest-nordiske sjøfugler i et presset havmiljø, Thorshavn, Færøerne, 26 – 29 sept. 2007.

Glud, R. N. & Rysgaard, S. 2007. 1h DR - P1 1 times udsendelse "CO₂ i de Arktiske oceaners dyb" i serien "Videnskabens Verden". (2x genudsendelse på P1 og P2 henholdsvis).

Labansen, A. L., 2007. Radioprogram (Videnskabens Verden af Jens Brønden), KNR. Feltarbejde med rider i Nuuk området. Oktober, Nuuk.

Labansen, A. L., 2007. Foredrag til "Naturforståelse" til seminar om det åbne land. Direktoratet for Miljø og Natur, 22. – 23. november, Nuuk.

Labansen, A. L., 2007. Foredrag "Det åbne land" til seminar om det åbne land. Direktoratet for Miljø og Natur. 22. – 23. november, Nuuk.

Merkel, F. & Mosbech, A. 2007: Studies of Thick billed Murres and other seabirds in the Kanumas area. Presentation made for Oil companies concerning Ice, Climate & Environment in the Kanumas Area. Copenhagen, Denmark, 5. december 2007.

Mikkelsen, D. M. Klimaovervågning i Arktis. ALKA seminar, Ilinniarsissuaq, Nuuk. August 2007.

Rysgaard, S., 2007. Interviews to 6 broadcasting TV stations in Chile on the Galathea 3 world-wide expedition. Leg 12 to Antarctica. Christchurch-Valpariso. February 8 & 9, 2007.

Rysgaard, S., 2007. Det internationale Polar år (IPY). 30 min indlæg i KNR 14 februar. Greenland.

Rysgaard, S., 2007. Det internationale Polar år (IPY). Indlæg om Naturinstituttets projekter KNR 22. februar.

Rysgaard, S., 2007. Videnskaberne verden KNR radio. Kuldioxid og havis. Halv times indlæg. 20. maj & 22. maj.

Rysgaard, S., 2007. Information to US public about climate change, melting Ice Sheet and reduced sea ice conditions in Greenland. The Peter Greenberg show. 2. June. NY. U.S.A.

Rysgaard, S., 2007. Videnskaberne verden KNR radio. Kuldioxid og havis. Halv times indlæg. 3 juni.

Rysgaard, S., 2007. Paneldiskussion med grønlandske politikere omkring en aktiv klimastrategi på Grønland. KNR 13. september.

Siegstad, H. Foredrag for GFLK observatører. 5. januar, Nuuk

Siegstad, H. Foredrag i Grønlandsbanken vedr. status for fiskebestande. 15. febr.

Siegstad, H. Orienteringsmøde for industrien vedr. rådgivning for fiskeressourcer. 28. juni.

Siegstad, H. Orienteringsmøde for industrien vedr. rådgivning for rejerressourcer. 8. november.

Simon, M. 2007, Undersøgelser af pukkelhvaler i Nuuk Fjord, specielt fokus på indsamling af foto Id billeder. 28. september, Nuuk TV, Naturinstituttet.

Sünksen, K., 2007. CEDER-projektet, "bifangst i rejefiskeriet". Foredrag for observatører og jagtbetjente. 5. januar, Nuuk.

Sünksen, K., 2007. Den Grønlandske Torsk, er "eventyret" ved at starte eller slutte? Foredrag for borgere i Qaqortoq ifbm besøg af det tyske forskningsskib Walther Herwig. 29. oktober, Qaqortoq.

Sünksen, K., 2007. Den Grønlandske Torsk, -er "eventyret" ved at starte eller slutte? Foredrag i Nuuk ifbm besøg af det tyske forskningsskib Walther Herwig, 12. november, Nuuk.

Ugarte, F. Foredrag: Studies of the migration & occurrence of whales and seals in the KANUMAS area. Foredrag ved konference: Ice, Climate & Environment in the KANUMAS Area. Bureau of Minerals and Petroleum, Government of Greenland. D. 05. December, København.

Skriftlig formidling

(ufuldstændig liste)

Cuyler C. 2007. Relating location of kill to body condition in the 2004-2005 harvest in Greenland's Akia-Maniitsoq caribou. Poster ved 4th CARMA mødet, 27. - 29. november 2007, Vancouver, BC, Canada.

Egevang, C. 2007 "Drømmefuglen" Fugle og Natur nr. 1 2007: 18 - 19.

From, L., 2007. Smeltet is truer klimaet. Forsideartikel om S. Rysgaard "Galathea-forsker opdager koblingen mellem havis og global opvarmning". 16. januar Jyllandsposten.

Jastrup, M., 2007. Det kolde Nord ind i varmen. **Søren Rysgaard** udtaler sig om den danske indsats i det Internationale Polarår. Politiken 1. marts.

Mikkelsen, D.M., 2007, Havisens alger, Urt, 2.

Rasmussen, I. S., 2007. Klimaovervågning styrkes. Artikel i Sermitsiak om opstart af Nuuk Basis programmet ved Nuuk i Grønland.

Rosing-Asvid A. 2007. Et nyt islæt I den grønlandske natur AG. 17/5 (Artikel om grønlandssæl unger født ved Kap Farvel).

Rysgaard, S., 2007. Viaje historica Ilega de Dianamarca Chilenos se suman al viaje. Article to La Estrella, Chile. February 9, 2007.

Rysgaard, S., N. Mikkelsen, A. Kuipers, J. B. Jensen & N. Risgaard-Petersen, 2007. Forskere på jagt I havbunden efter fortidens klima. Artikel til Atuagadliutit (AG) torsdag 19. juli.

Rysgaard, S., N. Mikkelsen, A. Kuipers, J. B. Jensen & N. Risgaard-Petersen, 2007. Fortidens klima hentes op fra havet. Ingeniøren 17. august.

Struck, D., 2007. Climate change in Greenland; positive and negative effects. Interview with **Søren Rysgaard** on this matter. The Washington Post. May 2007.

Andre aktiviteter (ufuldstændig liste)

Kursus deltagelse: 15. december "Håndtering af presse, krisestyring og relationsopbygning". Pisortatut Ilisimatusarfik Ledelsesakademiet Leadership Academy, Nuuk, Grønland.

Egevang, C. "Billedbehandling for Pinngortitaleriffiks ansatte" intern foredrag, sep. 07

Lakseindsamlinger med forskere fra USA og Canada i Nuuk på brædtet 2007, august - november.

Labansen, A. L. Uddannelsesdagene på GU Nuuk, 2007.

Rasmussen, L.M. Referee for Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift

Rysgaard, S., 2007. Havet omkring Grønland – et varmt emne. Åbning af det internationale polarår (IPY). Fælles event for Danmark, Færøerne, Grønland og Island i Nordatlantens Brygge, Strandgade, København. 1 marts.

Rysgaard, S., 2007. Klima og Økosystemer - Orienteringsmøde om International Polar Year 23.april Hans Egedes Hus, Nuuk.

Rysgaard, S., 2007. Consult advice on climate change in Greenland for future investments in the country. Wellington Management Company, LLP. Boston U.S.A.

Visit to Ilulissat, Greenland by the President of the European Commission José Manuel Barroso, The Prime Minister of Denmark Anders Fogh Rasmussen, and the premier of Greenlandic home rule government Hans Enoksen on 24 – 26 June (2007). Rysgaard, S. brief on climate change on the German research vessel Merian S. Merian.

Rysgaard, S., 2007. Introduktion til Nuuk Basis. Fremtidsperspektiver – udvidelse af Naturinstituttet, kobling og styrkelse af DK/Grønland samarbejdet. Foredrag og fremvisning af faciliteter ved Pinngortitaleriffik i forbindelse med Folketingets Miljø og planlægningsudvalg. Besøg af repræsentanter fra det danske Folketing og Miljøminister Connie Hedegaard.

Rysgaard, S., 2007. Indlæg om klimaforandringer i Grønland ved kickoff-møde i Nuuk forsamlingshus for de grønlandske direktorater og for landstinget. 1 okt.

Siegstad, H. Medlem af KVUG (Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland)

Siegstad, H. Udpeget som medlem af det udvalg der uddeler KIIP midler (2 møder).

Siegstad, H. Formand for bestyrelsen i Grønlands Statistik. (2 møder).

Siegstad, H. Deltager løbende som tilforordnet i Fiskerirådsmøder (5-10 møder per år).

Simon, M. VHF kursus. Pinngortitaleriffik. 21 – 24. Maj, 2007.

Simon, M. Stress kursus. Pinngortitaleriffik. 25. Maj, 2007

Sünksen, K. Tilforordnet i Fiskerirådsmøder.

Sünksen, K. Deltager i Fiskerirådets torskforvaltningsgruppemøder.

Ugarte, F. Deltager i arbejdsgruppen om etablering af et dataindsamlingssted for observationer af forskellige natur-, miljø- eller dyrefænomener. Tovholder: Direktoratet for Miljø og Natur.

Ugarte, F. Deltager i arbejdsgruppen om fangerseminar i 2008. Tovholder: Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Evt. bemærkninger

Kristin Laidre, Malene Simon og Fernando Ugarte bidrog med billeder af hvaler og sæler til bogen: Jefferson, T.A., Webber, M. & Pitman, R. 2008. Marine mammals of the World, a comprehensive guide to their identification. Elsevier. 573 s.